

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ 1. Датум именовања (избора) комисије: 12.04.2017. год (бр. 01-1085/3 од 20.04.2017.) 2. Састав комисије: 1. Др Виолета Бабић, доцент Универзитета у Београду-Шумарског факултета (УНО Гајење шума) 2. Др Милун Крстић, ред. проф. Универзитета у Београду-Шумарског факултета (УНО Гајење шума) 3. Др Мирослава Ункашевић, ред. проф. Универзитета у Београду-Физичког факултета (УНО Климатологија и примењена метеорологија)
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име, име једног родитеља, презиме: Милорад (Драган) Вићентијевић 2. Датум и место рођења, општина, држава: 07.01.1993., Крушевац, Крушевац, Србија 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Шумарство, Универзитет у Београду-Шумарски факултет 4. Датум завршетка основних студија: 23.09.2016.
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: „Климатске карактеристике подручја Златибора“
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА: Мастер рад дипл. инж. Милорада Вићентијевића под насловом „Климатске карактеристике подручја Златибора“ обухвата укупно 128 страница текста, са 55 табела, 48 графика, 4 слике, списком коришћене и цитиране литературе са 67 литературних извора и 6 интернет референци, као и предговором и изводом на српском и енглеском језику. Мастер рад садржи 8 поглавља и то: 1. Увод 2. Преглед досадашњих проучавања 3. Проблем и задатак рада 4. Објект проучавања 5. Метод рада 6. Резултати истраживања и дискусија 7. Закључци 8. Литература Резиме Сва поглавља су укомпонована тако да представљају логичну и повезану целину.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

Мастер рад Милорада Вићентијевића је комбинација теоријско-истраживачког приступа и студија случаја у решавању конкретног задатка. Вршена су проучавања промене основних климатских елемената Златибора на основу података са климатолошких станица Златибор и Пожега.

У **уводном делу** кандидат истиче значај проучавања еколошких фактора и везе између њих и појаве и опстанка вегетације на одређеном подручју, а затим даје основне информације о заступљености шума одређених категорија у Србији. Истиче све интензивнији промени климе, нарочито у последњим деценијама, и посебно да се последице климатских промена у области шумарства огледају кроз све учесталије сушење шума.

У поглављу **„Преглед досадашњих истраживања“** кандидат, на основу њему доступне и коришћене бројне литературе из ове области, приказује преглед досадашњих истраживања која се односе на климатске карактеристике Србије.

У следећем поглављу **„Проблем и задатак рада“** кандидат, на основу наведеног значаја познавања климатских карактеристика на подручју Златибора дефинише следећи задатак рада:

- проучити температурни и плувиометријски режим у планинским и низијским деловима анализираног подручја;
- проучити хидрични биланс по Thornthwaite-у и климатско-географске карактеристике у планинским и низијским деловима анализираног подручја;
- дефинисати климатску припадност подручја у планинским и низијским деловима;
- упоредити добијене резултате и образложити разлике између планинских и низијских делова анализираног подручја;
- упоредити резултате два периода за планинске делове и за низијске делове анализираног подручја.

У поглављу **„Објекат истраживања“** су приказане основне карактеристике подручја Златибора: географски положај и границе, услови средине, а посебно детаљно опште карактеристике климе за станицу Златибор у периоду од 1961 – 1990. године, затим вегетацијске карактеристике и стање шума.

Приказан је детаљно и **„Метод рада“** – прикупљање, обрада и приказ података.

Прикупљање података оријентисано је на две климатолошке станице на подручју Златибора: Златибор и Пожега, за периоде 1981-2010. и 2011-2015. година. Метеоролошка станица Златибор се налази на 1028m надморске висине, а метеоролошка станица Пожега на 310m надморске висине. Подаци за обе наведене станице преузети су из метеоролошких годишњака са сајта РХМЗ Србије (<http://www.hidmet.gov.rs/>) за сваку годину појединачно.

Обрада података је извршена на уобичајен начин при истраживањима за потребе у шумарству, коришћењем одговарајућих метода што је приказано табеларно, графички и текстуално. Приказане су годишње и средње месечне вредности најважнијих климатских елемената: температурни услови,

плувиометријски и хидрични режим, климатско-географски показатељи – термодромски коефицијент по Кернеру, Лангов кишни фактор који даје основну климатско-вегетацијску класификацију климе, плувиометријска угроженост, индекс суше по Де Мартону, индекс влажности подручја по Сељанинову и коефицијент Мајера. Одређена је и припадност климатском типу по методама Торнтвајта и Ланга. Карактеристике климе су и графички представљене у виду климадијаграма по Walter-у и руже ветрова.

У најважнијем поглављу: „**Резултати истраживања**“ извршена је анализа и приказ основних резултата проучавања. Посебна подпоглавља у оквиру овог поглавља су карактеристике климе подручја Златибора за период 1981–2010. година и за период 2011 – 2015. година, за обе метеоролошке станице (Златибор - висинска станица, и Пожега - низијска станица). Затим је приказана упоредна анализа климатских података за анализиране периоде за обе метеоролошке станице.

На основу анализе климатских карактеристика, кандидат је дошао до закључка да су опште карактеристике климе у периоду 1981–2010. године следеће:

- средња годишња температура ваздуха за планинске делове анализираног подручја износи (Златибор) 7,7 °C, у низијским деловима (Пожега) износи 9,7 °C, а у вегетационом периоду је 13,8 °C, односно је 16,4 °C;

- годишња количина падавина, у планинским деловима, износи 1016,9 *mm* а у низијским деловима 727,1 *mm*. Најкишовитије годишње доба је лето, а најмање атмосферских падавина има у току зиме, а 55% до 58% од укупне годишње количине падавина је у вегетационом периоду;

- индекс влажности подручја по Сељанинову показује да су планински делови анализираног подручја у зони са недостатком влаге, док се низијски делови налазе у сувој зони;

- на основу термодромског коефицијента по Кернеру у планинским деловима влада благо континентална (планинска) клима, док у низијском подручју влада појачана континентална клима;

- према Thornthwaite - овој климатској класификацији у планинским деловима влада појачана хумидна клима, типа В₃, а у низијским деловима субхумидна влажнија клима, типа С₂;

- на анализираном подручју, према класификацији Мајера влада хумидна клима;

- према Ланговој биоклиматској класификацији анализирано подручје налази се у области високих шума у својим планинским деловима, где влада хумидна клима. У низијским деловима анализираног подручја влада клима ниских шума.

Опште карактеристике климе у периоду 2011 - 2015. год. су следеће:

- средња годишња температура ваздуха за планинске делове анализираног подручја износи 8,8 °C, а у низијским деловима износи 10,5 °C. Средња температура у вегетационом периоду је 15,0 °C, а, односно 17,3 °C;

- годишња количина падавина, у планинским деловима, износи 985,6 *mm* а у низијским деловима 684,4 *mm*. Најкишовитије годишње доба је пролеће, а 60% од укупне годишње количине падавина је у вегетационом периоду;

- Индекс влажности подручја по Сељанинову показује да су планински делови анализираног подручја у зони са довољном влажношћу, док се низијски делови налазе у сувој зони.

- на основу термодромског коефицијента по Кернеру у планинским деловима влада благо континентална (планинска) клима, док у низијском подручју влада појачана континентална клима;

- према Tornthwaite - овој климатској класификацији у планинским деловима влада појачана хумидна клима, типа В₃, док у низијским деловима влада субхумидна влажна клима, типа С₂.

- на анализираном подручју, према класификацији Мајера влада хумидна клима;

- према Ланговој биоклиматској класификацији анализирано подручје налази се у области високих шума у својим планинским деловима, где влада хумидна клима; У низијским деловима анализираног подручја влада клима ниских шума.

Поглавље „Закључци“ представља синтезу резултата - обједињује материју и садржи кратку ретроспективу и основне и битне оцене резултата и квалитета понуђених решења.

VI ЗАКЉУЧЦИ

На основу извршене анализе резултата рада Комисија сматра да је мастер рад дипл. инж. Милорада Вићентијевића методолошки успешно постављен, да третира актуелну проблематику, да је урађен коректно коришћењем релевантне литературе и других извора. Добијени резултати оправдавају иницирана и извршена проучавања и рад представља вредан и самосталан стручни рад.

Реализација истраживања условљена је карактеристикама проучаваног локалитета. У раду је примењена комбинација теоријско-истраживачког приступа и студија случаја у решавању конкретног задатка. Вршена су упоредна проучавања карактеристика и промене основних климатских елемената подручја Златибора, на основу података са климатолошких станица Златибор (1028m н.в.), као висинске станице, и Пожега - низијске станице (310m н.в.). Анализиране су климатске карактеристике у два периода осматрања: на основу података 30-годишњег периода осматрања (1981-2010. година) и периода 2011-2015. година.

Рад је написан у складу са природом проучавања и примењеном методологијом, језички коректно, јасним стилем. Распоред материје је логичан, а примењени методи и технике су одговарајући. Коришћена релевантна литература омогућила је кандидату да правилно обради и примени расположиве податке у оквиру одабране теме.

Имајући у виду наведено Комисија сматра да мастер рад дипл. инж. Милорада Вићентијевића под насловом „Климатске карактеристике подручја Златибора“ садржи све потребне елементе и да се може прихватити као мастер рад.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА:

1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада:

Рад садржи све неопходне елементе у складу са правилима писања мастер рада и у сагласности је са наведеним насловом.

2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања:

Комисија сматра да у раду, осим мањих грешака техничке природе, нема битнијих недостатака који би утицали на коначну оцену рада.

VIII ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене мастер рада, комисија предлаже:

- да се мастер (дипломски) рад прихвати а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. Др Виолета Бабић, доцент Универзитета у Београду-Шумарског факултета

2. Др Милун Крстић, редовни професор Универзитета у Београду-Шумарског факултета

3. Др Мирослава Ункашевић, редовни професор Универзитета у Београду-Физичког факултета